

90 éves a magyar rövidhullámú amatőrmozgalom

– Megalakulás és történeti krónika 1928-33 –

Wlassits Nándor rádiómérnök, HA8QC

Közvetlenül a Ritz-Carlton mellett, a Duna-parton, felettébb érdekes hely volt a *Modern Kávéház*. Amíg délelőttönként a „Nyugatos” írók¹-költők jöttek itt össze, addig asztalainál esztéknént a „rádiósok” baráti köre társalgott, és tárgyalták a legújabb eseményeket, híreket és aktualitásokat.

Többek között a rövidhullámú amatőrrádiózásban rejlő lehetőségeket is. Hála a *Rádió Amatőr* szaklapnak, ahol 1927 nyarán egy ambiciózus - és a témában már jártas - fiatal gépészmérnök, *Kemény István* írásaira egyre többen figyeltek fel. Az izgalmas beszélgetéseknek sokszor volt hallgatója *Hornyák Szilveszter*², a pincér, aki legszívesebben a rádiós asztaloknál szolgált ki. Neve hamarosan ismert lett az amatőrköri közzel.

Többen gondolták úgy, hogy létre kell hozni a rövidhullámú közösséget, egyesületi formában. Az ügy két lelkes híve, *Kemény István* és *Nekolny Kurt* ehhez megszerezte a Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE) rádiószakosztály vezetőjének támogatását. *Fodor Istvánról*³, a neves villamos szakemberről és közjogi tekintélyről van szó, aki felforgósította az eseményeket. A Modern Kávéház rádiós törzsasztalai mellett 1928. január 2-án - egy vasárnapi napon - megalakult a *Magyar Rövidhullámú Amatőrök Egyesülete (MRAE)*, a tisztikarral.

Elnök: Fodor István gépészmérnök, udvari tanácsos
 Alelnök: Kemény István gépészmérnök
 Vezértitkár: Nekolny Kurt gépészmérnök
 Pénztáros: Jovitz György gépészmérnök.

És aztán következett a MRAE eseménykrónikája:

- 1928 -

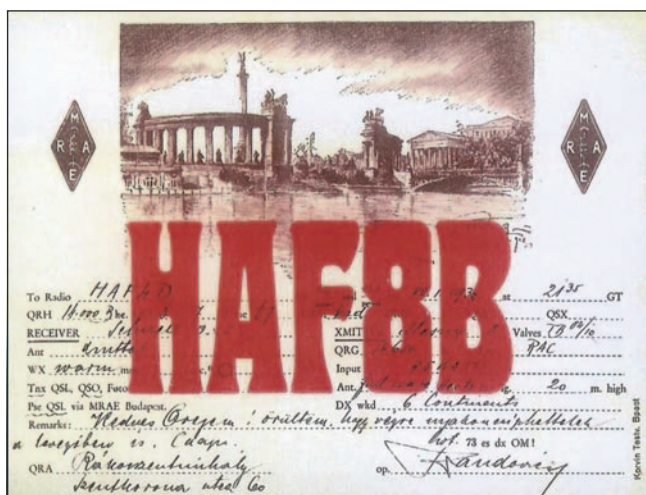
Január 2. Az alakuló közgyűlés elfogadta az *alapszabályt*. A 2.§ szerint a MRAE szervezi és képviseli a kibontakozó mozgalom, a 3.§ érvényesíti a fő cél-

- kitűzéseket; mint a politikamentesség és kívülmaradás gazdaság érdekkörökön... stb.
- Január 16. A Modern Kávéházban Nekolny Kurt (EWH1) ismerteti a Washingtoni Rádiókonferencia legfontosabb határozatait és szól az *amatőregyezménytervezetről*, melyet a Hágai CCIR kongresszus véglegesít.
- Január 30. Az alapszabály felhatalmazásában Kemény István (EWH2) elindítja a *rövidhullámú tanfolyamot*. A foglalkozások kéthetente, pénteki napokon történnek (MRU⁴1928/6).
- Február 27. A MRAE otthonon talált a MEE székházban. *Bibó Dénes* (EWH4) a nyitófoglalkozáson bemutatja adókészülékét. Szólt a kor *technikai színvonalának fontosságáról*, mert minden amatőrállomás nemzetét képviseli a világ előtt (MRU 1928/9, 10).

- Február - március Kemény István részt vett az ARRL DX versenyen 88 pontot elérve. Nem csekély eredmény ez a két hétig tartó versenyperiódusban (MRU 1928/35).
- Március 2. Kezdetét vette a *morze kurzus*. Nem csupán a MRAE tagjait várták, a részvétel bárki számára lehetséges volt heti rendszerességgel, péntekenként (MRU 1928/10).
- Március 7. A *választmányi ülésről* nincs információ.
- Március 9. Nekolny Kurt megkezdte az *amatőrnyelv* és rádióforgalmazás ismereteinek előadások formájában történő feldolgozását. Az anyagok folyamatosan közzétette a Magyar Rádió Újság QST rovata a vidéki amatőrök számára (MRU 1928/11).

Április 13. Titkári beszámoló a március 7-én született választmányi határozatok végrehajtásáról. Horváth László, a Rádió Amatőr főszerkesztője közölte, hogy a szerkesztőségi QSL iroda működése megszűnt, és Nekolny Kurt lakcímén folytatódik. A vezértitkár bejelenti a Posta Kísérleti Állomással megkezdett tárgyalásokat, hogy az EWHB állomásuk heti két alkalommal morzgyakorló szöveget sugározzon a vidéki amatőröknek (MRU 1928/17).

**Április 28–
Május 7.**

Sikerrel mutatkozott be a MRAE a Mücsarnokban rendezett Nemzetközi Vásáron. Az EWH4 adóállomást Kemény István kezelte, folyamatosan működött és körülötte állandóan nagy tömeg hullámozott. Az elért országokat világtérképen jelölték be (MRU 1928/20).

Május 11. Nyílt nap keretében Nekolny Kurt előadást tartott a rövidhullámú rádiókapcsolatok tervezéséről. A programot az Elektrotechnikai Egyesület rendezte (MRU 1928/21).

Május 27. A MRAE képviselőjében Kemény István, Österreicher Zoltán és Pataky Károly részt vettek a Drezdában rendezett Rövidhullámú Amatőr Konferencián. Nekolnyt és Keményt a DASD⁵ dísztagjává választották. Kemény István javaslatot tett Budapestre összehívott nemzetközi amatőrkonferencia rendezésére, de az elképzelés nem valósult meg.

Június 8. Kemény István tájékoztatójában részletesen beszámolt a Drezdai Amatőrkonferencia munkájáról (MRU 1928/25).

Június 22. Amatőrvizsgára történő felkészítéssel zárult az Elektrotechnikai Egyesület székházában utolsó alkalommal tartott program. Témája, Nekolny előadásában, az adóantennákról szólt (MRU 1928/26).

Június 25. A Központi Távíróhivatalban első alkalommal tartottak amatőrvizsgát. Anczenberger Mihály az EWH7, Mayer Ferenc pedig EWH8 hívójelet kapta. Az előtte kiadott, sorrendben EWH4, EWH1, EWH2, EWH3, EWH6 hívójelek még nem hivatalos eljárásban születtek.

Nyári szünet

Október 5. A MRAE összejövetelek színhelye ezentúl a Westend Kávéház különterme. Az őszi-tavaszi munkaprogramot választmányi összejövetelen Fodor István terjesztette be jóváhagyásra (MRU 1928/41).

Október 12. A munkaprogram „1929” néven indult Nekolny előadás sorozatában, és új tagok bekapcsolódásával (MRU 1928/42).

Október Amatőrvizsga. Neu Sándor EWH9, Brisky József pedig az EWH10 hívójelet kapta.

November 9. Rendkívüli közgyűlés keretében döntöttek az alapszabály belügyminiszter által elrendelt módosításának határozattá emeléséről. Fodor István nagyfokú elfoglaltsága miatt bevezették a társelnöki tisztséget, amelyre Dr. Tőkés Imrét választották meg (MRU 1928/46).

November 16. A MRAE meghívást kapott a Telefunken vezérigazgatójának (gr. Arco) Műegyetemen tartott előadására a „távolbalátás” aktuális kérdéseiről. Szinte a teljes tagság részt vett a rendezvényen.

November 23. A Telefunken magyarországi képviselőjének főmérnöke, Hummel Oszkár, aki maga is egyesületi tag, meghirdette az ország „holtzónáinak” feltérképezését (MRU 1928/47).

November 25. Az egyesület tagjainak Tomcsányi Béla főmérnök bemutatta a Magyar Rádió Stúdiót (MRU 1928/48).

December 7. „Amatőrnyelven” kódolt szöveg helyes megoldói⁶ között kiarszoltak egy elektroncsövet. A feladvány lezárása volt a MRU QST rovatban hónapokon át folyó „amatőrlevelezés” cikksorozatnak (MRU 1928/50).

December 21. Az alakuló évet baráti összejövettel fejezték be fehér asztalok mellett a Westendben (MRU 1928/52).

- 1929 -

Január 1. Életbe lépnek a Hágai CCIR kongresszus határozatai. Magyarország amatőrhívójel prefixe EWH-ról HAF-ra változott. Így EWH1 (HAF1A), EWH2 (HAF2A), EWH3 (HAF3A) ... EWH10 (HAF1B) mert a 9 és 0 számjelzéseket fenntartották speciális rendeltetésre.

